U Z A S A D N I E N I E

Projektowane rozporządzenie zmienia rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 7 października 2026 r. w sprawie szkolenia i egzaminowania kierowców wykonujących przewóz drogowy (Dz. U. poz. 1355). Celem zmiany jest rozszerzenie i doprecyzowanie katalogu dokumentów, za pomocą których osoby niebędące obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej mogą potwierdzić tożsamość przed przystąpieniem do testu kwalifikacyjnego.

Obecne brzmienie przepisów umożliwia tym osobom potwierdzenie tożsamości za pomocą części dokumentów wydawanych przez organy państw obcych. Katalog ten nie obejmuje jednak wszystkich dokumentów, którymi w praktyce posługują się kierowcy zawodowi będący cudzoziemcami, np. w przypadku przystępowania przez nich do egzaminu państwowego pozwalającego uzyskać uprawnienia do kierowania pojazdami poszczególnych kategorii. Dotyczy to w szczególności:

1. dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo obywatela państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym oraz Konfederacji Szwajcarskiej,
2. dokumentu elektronicznego, o którym mowa w art. 110d ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
3. innego dokumentu podróży cudzoziemca.

W konsekwencji katalogi dokumentów uznawanych za potwierdzające tożsamość w obu wskazanych przypadkach nie są w pełni spójne, co może prowadzić do niejednolitej praktyki w zakresie dopuszczania osób do testu kwalifikacyjnego i egzaminu państwowego na prawo jazdy.

Utrzymywanie takiego zróżnicowania nie znajduje uzasadnienia merytorycznego, ponieważ wskazane dokumenty pozwalają w porównywalnym stopniu zweryfikować tożsamość osoby przystępującej do testu. Projektowane rozszerzenie katalogu dokumentów nie obniży również wiarygodności okazywanych dokumentów, ponieważ:

1. wzór dokumentu potwierdzającego tożsamość i obywatelstwo osoby będącej obywatelem państwa członkowskiego Unii Europejskiej, państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – strony umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym albo Konfederacji Szwajcarskiej jest udostępniony w publicznym rejestrze on-line autentycznych dokumentów tożsamości i dokumentów podróży, prowadzonym w ramach systemu przewidzianego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/493 z dnia 30 marca 2020 r. w sprawie systemu „Fałszywe i Autentyczne Dokumenty Online” (FADO) oraz uchylenia wspólnego działania Rady 98/700/WSiSW (Dz. Urz. UE L 107 z 06.04.2020, str. 1);

2. dokument mObywatel, o którym mowa w art. 2 pkt 8 ustawy z dnia 26 maja 2023 r. o aplikacji mObywatel (Dz. U. poz. 1234), albo dokument elektroniczny, o którym mowa w art. 110d ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o udzielaniu cudzoziemcom ochrony na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2026 r. poz. 862), jest udostępniany egzaminatorowi na ekranie urządzenia mobilnego i musi być zaktualizowany na dzień egzaminu; w przypadku wątpliwości co do tożsamości osoby egzaminator może żądać wyświetlenia kodu QR i dokonać jego weryfikacji.

Projektowana zmiana utrzymuje sformułowanie „dokument paszportowy w rozumieniu art. 2 pkt 4 ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o dokumentach paszportowych (Dz. U. z 2026 r. poz. 196)", ponieważ obejmuje ono zarówno polskie, jak i zagraniczne dokumenty paszportowe, w tym paszporty. Ponadto projektowana nowelizacja rozszerza katalog o inne dokumenty podróży.

Dokumenty te są już akceptowane w postępowaniach dotyczących uzyskiwania uprawnień do kierowania pojazdami na podstawie rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 24 listopada 2023 r. w sprawie egzaminowania osób ubiegających się o uprawnienia do kierowania pojazdami, szkolenia, egzaminowania i uzyskiwania uprawnień przez egzaminatorów oraz wzorów dokumentów stosowanych w tych sprawach (Dz. U. poz. 2659 z późn. zm.). W konsekwencji projektowana zmiana ujednolici praktykę bez uszczerbku dla bezpieczeństwa egzaminów.

Ze względu na charakter projektowanych zmian nie ma konieczności zamieszczenia w projekcie rozporządzenia przepisów przejściowych.

Proponuje się, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia. Krótki termin wejścia w życie jest uzasadniony potrzebą jak najszybszego rozszerzenia katalogu dokumentów potwierdzających tożsamość kierowców niebędących obywatelami Rzeczypospolitej Polskiej, którzy przystępują do testu kwalifikacyjnego. Pozwoli to uniknąć rozbieżności w weryfikowaniu ich tożsamości podczas egzaminów i testów organizowanych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego w ramach podnoszenia kwalifikacji w zawodzie kierowcy.

W sektorze transportu drogowego utrzymuje się wysokie zapotrzebowanie na wykwalifikowanych kierowców, a znaczną część osób wykonujących ten zawód stanowią cudzoziemcy, zarówno z państw Unii Europejskiej, jak i spoza niej (np. z Ukrainy). Z tego względu zasadne jest takie ukształtowanie przepisów, aby osoby spełniające wymagania merytoryczne mogły uzyskać kwalifikację zawodową bez zbędnych trudności formalnych.

Projektowana zmiana ułatwia dostęp do zawodu kierowcy wykonującego przewóz drogowy. Nie zmienia wymagań dotyczących szkolenia ani zakresu wiedzy i umiejętności sprawdzanych w teście kwalifikacyjnym, a jedynie porządkuje zasady potwierdzania tożsamości osób do niego przystępujących. Dzięki temu kierowca legitymujący się wiarygodnym dokumentem tożsamości nie będzie musiał szukać innego dokumentu tylko dlatego, że wymaga tego obecne brzmienie przepisów.

Ujednolicenie katalogu dokumentów służy także przejrzystości i spójności regulacji. Osoba przystępująca zarówno do egzaminu na prawo jazdy, jak i do testu kwalifikacyjnego powinna mieć możliwość posłużenia się tymi samymi dokumentami w obu postępowaniach. Zbieżność przepisów ułatwi ich stosowanie i ograniczy ryzyko wątpliwości interpretacyjnych.

Istotne znaczenie ma również jednolita praktyka wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, które przeprowadzają zarówno egzaminy na prawo jazdy, jak i testy kwalifikacyjne, a obecnie stosują w tych postępowaniach dwa różne katalogi dokumentów. Ujednolicenie przepisów ograniczy sytuacje, w których ten sam dokument jest przyjmowany w jednym postępowaniu, a w drugim wymaga dodatkowych wyjaśnień. Sprzyja to zarówno pewności prawa po stronie osób przystępujących do testu, jak i sprawnej, przewidywalnej pracy ośrodków.

Rozszerzenie katalogu nie obniża standardu weryfikacji tożsamości. Dokumenty, które zgodnie z projektowaną zmianą zostaną dodane, są już wykorzystywane w analogicznych postępowaniach, a ich autentyczność może być sprawdzana w dotychczasowym trybie stosowanym przez wojewódzkie ośrodki ruchu drogowego.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039, z późn. zm.) i nie podlega notyfikacji w tym trybie.

Projekt rozporządzenia nie wymaga zaopiniowania, przeprowadzenia konsultacji ani uzgodnienia z właściwymi instytucjami i organami Unii Europejskiej, w tym z Europejskim Bankiem Centralnym, stosownie do § 39 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2026 r. poz. 404).

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2026 r. poz. 936) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej.

Stosownie do § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów, projekt rozporządzenia zostanie udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie podmiotowej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny, z chwilą skierowania do uzgodnień i konsultacji publicznych.

Projekt rozporządzenia jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.